

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREĐENIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Račun pri postrem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Abesinci napadajo na vsej severni fronti

Abesinske čete so včeraj v vsej črti prešle v napad — Glavna bitka se bo razvila okrog Makale — Poleg številčne premoči je tudi vreme v prilog Abesincem

Abesinci pripravljajo napad z boka

Pariz, 6. decembra. o. Po poročilih, ki so bila danes objavljena, je včeraj po popoldne v sektorju med Makalo in Dolom prišlo do prvega abesinskega napada na italijanske postojanke. Abesinci so skušali zavzeti vrh Debrijo, ki domira nad reko Gabat. Razen tega so Abesinci razvili živahno akcijo tudi vzdol reke Takaze. Končno so se italijanske čete spopadle z Abesinci tudi pri Adi Fasiji, ki je vzdol vrh, ker vodi preko njega pot proti Tanskemu jezeru in pokrajino Tembien.

Asmara, 6. decembra. z. Po poročilih italijanskega glavnega stana so Abesinci na vsej severni fronti prešli v napad. Glavni cilj je Makala, proti kateri so poslali najmočnejše svoje oddelke. Italijanska izvidna letala so ugotovila, da se vale proti severni fronti iz notranjosti države neprestano nove vojaške kolone ter da imajo Abesinci dobro organizirano zvezdo z zaledjem. Abesinci so spremenili svojo dosedjanje taktiko in napadajo v masah, tako da so v veliki številčnosti premoči nad Italijani. Italijani se v borbi lahko poslužujejo samo letal, ki prizadevajo Abesincem precej izgub, ne morejo pa uporabljati tankov, ker je zadnje deževje pretvorilo vse ozemlje v močvirje.

London, 6. decembra. AA. Reuter poroča, da so se Italijani na vsej fronti pravili veliko število letal, ki bodo na pivo povelje napadla Abesince. Ze včeraj so italijanske postojanke in so imeli Abesinci precejšnje izgube. Hkrati so se dvignile loka letala na izvidniške polete ter so skušala izslediti še druge abesinske kolone, ki zelo previdno prodirajo proti severu.

Carigrad, 6. decembra. d. Kakor nekdaj turški general Vehib paša, je sedaj tudi general Kazim Kara Bekir vstopil v abesinsko vojsko. Včeraj je odpotoval v Abesinijo, kjer mu bodo poverili važno vojaško funkcijo.

Psi v abesinski vojski

Pariz, 5. decembra. AA. Havasov vojni dopolnil poroča iz Addis Abebe: Nesporočeno je, da abesinski živalstvo v dobrini izpoljuje nekatere nedostatke vojaške sanitetske službe. Mnogoštevilni psi in hieni preprečujejo z naglim odstranjevanjem trupel hudo epidemije. Razen tega rabijo Abesinci z uspehom pse za izvidno službo. Domači psi pa prebivalstvu, kakor trde, mnogo koristijo tudi, ker že v velike daljave slišijo letalske motorje in o pravem času alarmirajo prebivalstvo pred italijanskimi letalskimi napadi. Neki ameriški zdravnik že od začetka vojne proučuje ta pojav. Dogajaj je, da so prvi italijanski letalski napadi terjali mnogo žrtev tudi med psi, da pa se le zelo redko pripieti da bi kateri pes postal žrtev letalske bombe. Ko se bližajo sovražna letala, se psi o pravem času skrijejo in tako oporezijo ljudi na sovražnika, se preden sami slišijo brumenje letalskih motorjev.

Abesinski cesar ne da niti pedi svoje zemlje

Odločen odgovor na angleško pobudo, naj bi abesinski cesar stavil kompromisne predloge

London, 6. decembra. o. Glede na to, da Mussolini doslej še ni predložil nobenih predlogov za mirno poravnavo italijansko-abesinskega spora, domnevajo v angleških diplomatskih krogih, da bo angleški poslanik nasvetoval abesinskemu cesarju, naj on predloži kompromisne predloge. Angleška vlada je namreč prepričana, da bi Mussolini v takih okoliščinah prej pristal na mirno pogajanja, kakor pa iz lastne iniciative.

Addis Abeba, 6. decembra. o. V tukajšnjih političnih krogih spremljajo z nape-

tostjo diplomatsko akcijo Pariza in Londona za mirno ureditev italijansko-abesinskega spora, smatrajo pa, da je zelo malo upanja v uspehu. V okolici abesinskega cesarja zatrjujejo, da je že včeraj obvestil vse svoje diplomatske zastopnike v inozemstvu, da ne bo pristal na noben načrt, po katerem bi moral Abesiniju odstopiti Italiji le eno samo ped svoje zemlje. Izjavil je tudi, da je Abesinija 2000 let obstajala kot samostojna država in da že zaradi tega nikakor ne zaslubi. Da bi vrnil pod tuji jarem.

Italija se bo obdala s kitajskim zidom

Velik strah pred inozemskim tiskom — Italijani ne smejo izvedeti, kaj se dogaja izven Italije

Pariz, 6. decembra. r. Glavno glasilo fašistične stranke »Popolo d'Italia« je v zvezi s protifašistično propagando, ki jo širijo v inozemstvu proti Italiji, objavilo vest, da so se priceli tudi v Milanu in drugod širiti alarmantne vesti, katerih vire je vsekakor treba iskati v sovražni tujini in katerih namen je za vsakega pametnega človeka prozoren. Dovolj imamo razlogov, pravi list, smatrali, da so te vesti prisle iz inozem-

stva in da je treba zaradi tega uvesti najstrožjo preiskavo proti vsem, ki jih širijo. Policia bo z vso strogoščjo nastopila proti vsakemu razširjevalcu takih vesti. Nekateri krivci so bili že aretirani. Italijani naj ne nasedajo temenčnim vistem, ki jih širijo provokatorski agenti sankcijskih držav.

Poročila milanskega lista so ponatisnili tudi rimski, turški, tržaški in drugi listi, ki v svojih komentarjih prev-

italijanski narod pridružil akciji režima proti sankcijam.

Fašistični novinarski sindikat, v katere so organizirani vsi italijanski novinarji, je poslal ministrstvu za tisk in propagando vlogo, v kateri zahteva, naj glede na napovedane nove sankcije proti Italiji izda energetične odredbe proti protifašistični agitaciji. Sindikat naglaša v svoji vlogi potrebo, da se ukine objavljanje vseh vesti iz inozemstva, ki so tujega izvora. Prekine naj se vsako sodelovanje s časopisjem v inozemstvu. Sindikat je pozval tudi organizacijo knjigarnarjev in prodajalcev listov, naj ne uvažajo in prodajajo v Italiji tujih listov in drugih publikacij, zlasti pa ne onih, ki se izdajajo v sankcionističnih državah.

V Rimu so rezervirani

Vedno bolj prevladuje bojazen, da bo Anglija tudi Francije spravila popolnoma na svojo stran

Rim, 6. decembra. r. Po italijanskih informacijah iz Pariza so francoski službeni krogi zelo zadovoljni s sedanjimi rezultati razgovorov vzhodno-afrških strokovnjakov de Saint Senta in Peterssona. Zatrjuje se, da so sedaj že povsem konfane priprave za sestanek Hoora in Lavala, ki bo v soboto.

Tudi snočnemu sestanku Lavala z italijanskim poslanikom Cerruttijem pripisujejo velik pomen. Pravijo, da je Laval obvestil Cerruttija o pomenu angleško-francoskih pogajanj in ga obenem informiral o rezultatih razgovorov kolonialnih strokovnjakov, ki so našli na vprašanja, katerih ureditev naj bi služila kot osnova za nadaljnja pogajanja v svetu končne likvidacije italijansko-abesinskega spora.

Francoski listi skepsično presojo ta francoski optimizem ter obzaljujejo, da

francoski listi in celo polslužbeni »Temps« niso bjavili o dosedanjih razgovorih nikakih podrobnejših poročil. Po italijanskem mnenju izhajajo vse diplomatske inicijative glede vzhodne Afrike iz Anglike. Angleška vlada skuša z njimi zaplesti Francijo v svoje diplomatske mreže, iz katere pozneje ne bi našla več izhoda. Zato opozarjajo na to, da bo Lavalu uspela njegova posredovalna akcija le, če ne pristane »celoti na angleške predloge, nego jih skuša spraviti v sklad z italijanskimi zahtevami.«

Italija ni pristala na premirje

Rim, 6. decembra. b. Od merodajske italijanske strani se demantirajo vse vesti, po katerih je baje Italija pristala na premirje v Abesiniji, ako se takoj ustavijo sankcije.

Za Mussolinija so odprta samo še ena vrata

Važne izjave angleške zunanjega ministra v spodnji zbornici — Resen opomin Italiji, naj ne prenapenja loka

London, 6. decembra. z. Sinoči je podal zunanjji minister v odgovoru na interpelacijo o zunanjem politiki angleške vlade v spodnji zbornici daljšo izjavo, v kateri je naglasil, da bo ostala Anglia slej ko prej zvesta načelom Država narodov ter da tudi v pogledu italijansko-abesinskega konflikta ne bo spremenila stališča, ki ga je že zavzela. Anglia nima namena škodovati Italiji, mora pa kot iskreno pobornika idej Država narodov odločno nastopiti proti temu, da bi skušala Italija z nasiljem urečiči svoje politične cilje na škodo druge članice Država narodov. Anglia si bo slej ko prej prizadeval doseči mirno poravnavo, je pa pripravljena uporabiti vsa sredstva za obrambo miru.

Današnji listi obširno komentirajo izjave zunanjega ministra. »Daily Telegraph« piše, da imata Francija in Anglia več razloge, da prisilil Mussolinija, da gre skozi oma vrata, katera so zanj odprtia. Mussolini ne sme pozabiti, da se lahko tudi ta edina vrata zapri in da potem zanj ne bo več nobenega izhoda. Italija noče razumeti, da ne gre samo za njen prestiž, nego še bolj za prestiž in ugled in morda za sam obstoj Država narodov. »Times« naglaša, da je Hoare govoril v imenu vsega angleškega naroda. Čas bi že bil, da bi Italija prenehala s sumnjenji, češ da zasede

Angliju proti njej zahtevati cilje. Anglia je imela že dovolj drugih priliku, da bi Mussolinija pogubila, pa tega ni storila.

Sestanek Hoare : Mussolini

London, 6. decembra. r. Gledate na najnovje angleško-francosko pogajanja o vzhodno-afrškem sporu opozarjajo nekateri listi na možnost sestanka Mussolinija in Hoarea, ko se bo sledil model v Švici. Splošno prevladuje vtis, da je Mussolini sedaj že bolj pripravljen za pogajanja. Neki listi celo napovedujejo, da je po Božiču prizakovati premirje v vzhodni Afriki. Težave so nastale le zaradi italijanske zahteve, da se za čas premirja prekino izvajanje sankcij proti Italiji. V višini krogih priznavajo, da so diplomatska pogajanja v odločilni fazi, zanikajo pa, da bi moglo priti do sestanka med Ho-

reom in Mussolinijem poprej. Predno Mussolini načelu ne pristane na francosko-angleške posredovalne predloge.

London, 6. decembra. z. Zunanje ministrica Hoara bo spremljal v Pariz državni podtajnik zunanjega ministarstva Van Sittart, ki bo po odhodu Hoara v Švico ostal še par dni v Parizu da nadaljuje razgovore s francoskimi strokovnjaki, ker v nekaterih točkah za kompromisne predloge se ni dosegel definitivni sporazum.

Umirk angleških ladij

London, 6. decembra. d. Kakor poročajo listi, je vrhovni admiralski svet odredil, naj šest angleških ladij zapusti gibraltarsko lukso in odplije na Atlantski ocean, kjer se bodo v bližini maroške obale vršile vojne vaje. Ukaz so prejeli Dreadnoughta »Hoode« in »Renown« ter štiri torpedni rušilci. Dreadnoughta in dva rušilca sta odplula že dav, ostali dve ladji pa jim bosta sledili jutri zjutraj. »Hoode« odplije v Madeiro, »Renown« pa v Tangier. Rušilci se bodo vsidrali v španski luki Huelvi. V kratkem se bodo ladje vrstile v Gibralter namesto njih pa bodo odposlali na vojne vaje druge edinice.

Politični krogi tolmačijo to odredbe angleškega admiralskega sveta v tem smislu, da so se politični odnosi med Anglijo in Italijo trenutno nekoliko boljšali. Londonška vlada hoče baje s tem pokazati svojo pripravljenost za nadaljnja pogajanja z Rimom.

Pariz, 6. decembra. g. Še vedno prihajajo iz raznih delov države katastrofalne vesti o poplavah, ki so zahtevala že več smrtnih žrtev. V Marseillu je bila ena oseba, kateri je padla na glavo opeka, ubita. V Marni sta utonili dve osebi. Reki Rhone in Some sta zelo naranči. Nižji deli mesta Lyon so poplavljeni.

Okrog petroleja

Washington, 6. decembra. o. Tukajšnji listi poročajo, da se vrši med italijanskim in angleškim poslanikom pravca diplomske bitke. Vsak dan posečata zunanjega ministra Hulla in ga skušata pričebi vsak za svoje stališče. Angleži hočejo pridobiti Ameriko za podporo pri izvajaju sankcij. Italija pa dela proti temu in si želi v Ameriki zagotoviti dobre petroleja in drugih vojnih potrebnin.

Hull je izjavil novinarjem, da bo ameriška vlada storila vse, da prepreči odpeljivanje vojnega materiala v Italijo, kakor v Abesinijo. Ameriška vlada namesto tudi izpopolniti seznam blaga, potrebnega vojni industriji, česar izvoz iz Amerike v države, ki se nahajajo v vojnem stanju, naj bi se do skrajnosti omejil. Gledi izvoza petroleja v Italijo je Hull izjavil, da hoče Amerika slej ko prej strogoučivati svojo neutralnost in da bo temu primerno ukrenila vse, da se izvoz ne bo povečal preko kolici, ki so bile lansko leta izvozene v Italijo.

Kār se tiče vesti o neki tajni pogodbi z ameriško Standard Company, ki naj bi za dobo sankcij dobavljala Italiji ves potreben petrol in dobiti za to 30-letni monopol v Italiji, je Hull izjavil, da je to bržkone zgodil manever, s katerim hoče Italija preprečiti poostrežiti sankcije.

Z zanimanjem pričakuje tudi ameriška javnost razsodbo vrhovnega sodišča na pritožbo ameriškega državnega Filippa, po rodu Italijana, ki se je pritožil proti omejitvi izvoza v Italijo. Razprava je razpisana za 10. december. V ameriških krogih so mnenja, da bo sodišče odločito v tem smislu, da ameriška vlada brez izrecnega pristanka kongresa nima pravice braniti izvoza petroleja v Italijo, smatrajo pa, da bo vlada ta pristanek takoj dobila, čim ga bo od kongresa zahtevala.

Politika nove grške vlade

Atene, 6. decembra, z. Ministrski predsednik Demertzis je sinčil sprejet inozemski novinarski listi, da bo izvedel popolnoma svobodne volitve. Noveč član vlade ne bo kandidiral, da bo tako občuna popolna nepristranost oblasti. Kar se tiče zunanje politike, je naglašal, da bo njegova vlada ostala zvesta mednarodnim obveznostim Grčije ter bo nadejala politiko eodelovanja z vsemi prijateljskimi državami.

Velike poplave v Franciji

Pariz, 6. decembra. g. Še vedno prihajajo iz raznih delov države katastrofalne vesti o poplavah, ki so zahtevala že več smrtnih žrtev. V Marseillu je bila ena oseba, kateri je padla na glavo opeka, ubita. V Marni sta utonili dve osebi. Reki Rhone in Some sta zelo naranči. Nižji deli mesta Lyon so poplavljeni.

Borzna poročila.

Inozemske poročila Curih, 6. decembra. Beograd 7.02, Pariz 20.35, London 15.25, Newyork 309.125, Bruselj 52.175, Madrid 42.175, Amsterdam 209.45, Berlin 124.25, Dunaj 56.70, Praga 12.77, Varšava 58.10, Bukarešta

Zlato srce Ljubljane

Nabiralni dan „delavec za delavca“ je vrgel 40.000 Din.
Lep uspeh akcije „vse za otroka“

Ljubljana, 6. decembra.

Zgodaj je pritisnila letos zima. Mladini je prinesel zgodnji sneg mnogo radosti, saj se obeta dobra smuška sezona, a sromake je navdala z bozajnijo in skrbmi. Brez oblike, brez tople hrane in obutve jih je danes v Ljubljani na tisoče in dan za dnem pritisnjajo na kljuke socijalnih ustanov. Še nikoli ni bila beda tako velika kakor letos, nikdar niso imeli naši uradi v evidenciji toliko brezposelnih in siromakov. Večina teh je navezanata na podpore mestne občine, ki je pa žal letos sama v hudi stiski za denar. Na socialno političnem uradu, kjer se vsak dan gnete na stotine prosticev, so morali skoraj po polnoma ustaviti podpore, ker so usahnili viri iz bednostnega fonda, ki bi ga moralna uprava nakanovati mestni občini. Socialno politični urad je navezan izključno na postavke iz rednega proračunskega fonda, kar pa seveda zdela ne zadostja. Seveda je prisiljen štetiti in zato dobivajo podpore izključno najpotrebejši, dočim bo urad drugim odprti vrata Šele s 15. decembrom, da bo vsakdo vsaj za božič malec preskrbljeno.

V stiski za denar je mestna občina apelirala na Ljubljano. Socialno politični urad je organiziral dve akciji, ki sta obe lepo uspeli. Prva je bila nabiralni dan „Delavec za delavca“, ki ga je priredil

1. decembra. Kljub težkim časom in krizi, ki tare vse sloje, je Ljubljano pokazala veliko razumevanje za to akcijo, saj se je 1. decembra nabralo samo po mestnih ulicah s prodajo listkov in blokov okoli 40.000 Din, torej mnogo več kakor lani. Na drugi strani se je pa spet zopet odzvalo mnogo trgovcev, ki so prispevali k tej akciji lepo zneske, nekateri pa tudi v denarju.

Pomembna je tudi druga akcija „vse za otroka“. V mestu je okrog 2000 otrok, ki so potrebe toplega kosila vsaj enkrat na dan ali pa izdatnejše podpore. Občina je apelirala na premožnejše sloje, naj dejajo kosilo revni dečki ali pa naj se obvezijo z mesečnimi rednimi prispevkami, da bodo podpirali akcijo in občini omogočili skrbeti za revno dečko. Tudi ta akcija je rodila lep uspeh. Občini je zajamčenih doslej mesečno okrog 3.000 Din rednih dohodkov, a mnoge rodbine so se obvezale sprejemati otroke na dom in jim dajati hrano. Videti je, da plemenitost še ni izumrla in da je v naših ljudeh še mnogo socijalnega čuta ter ljubezni do bližnjega. Občina je hvaležna prebivalstvu za njegovo pomoč, ker je pa beda zelo velika v pomoč nujna, ponovno apelira na dobra srca, naj ji priskočijo na pomoč in podpirajo njena stremljenja kolikor je pač v njihovi moći.

Zaslужeno priznanje glasbeniku

Mariport, 6. decembra

Kakor smo že poročali, je Podporno društvo v Mariportu priredilo 1. decembra popoldne v veliki dvorani sijajno uspešni mladinski koncert v korist revne dece in v proslavo narodnega udejstvja. Koncertno vodstvo je bilo v rokah mariborskega mladinskega kluba v glasbeniku g. Vilko Šusteršiču. Vsi sodelovali, mladinski koncert, ki je izvajal Haydnovo otroško simfonijo, desko-mesanski pevski zbor, ki je zapele 6 novih, še vedno harmoniziranih narodnih pesmic, malii harmonikarji P R K s svojim sporedom, ki so z njimi nastopili v Avstriji, rajačo deca Čankarjeve soše in pa vodja tega obsežnega koncerta g. Šusteršič so bili deležni viharnih aplavzov. Dirigent je dobro v priznajanju krasen sopek, dragoceno narodno zastavo z zlatom vezan gri Mariborom. Pomladka Rdečega kriza ter krasni diplomo naslednje vsebine: »Gospod Vilko Šusteršič! Vesko leta, ko zahrepeni otroško srce po božični zvezdi, po božični svetlosti in topotu, se oglaša: Vaša pesem... Čemu? Da prežene mrrost zlino z veselo pesmijo mladine? Ne! Da rezundi v vseh nas spomin na božični stroški čar? Ne! Oglasa se, da trka s svojimi zvoki na naša srca, da nam pove, da išče družina zapuščenih in revnih strok topoto in božične domačnosti. Vaša pesem ne ogrevata samo mirljin srca, grevata tudi prezebla telesa in bozenoge, kajti z mladostno silo trka na srca nas vseh. Odprti srce, odprti roki... Podporno društvo za revno udejstvo v Mariportu se Vam, g. Vilko Šusteršič, iskreno zahvaljuje na pojmovanju njegovega poslanstva ter zlasti za Vašo pomoč pri udejstvovanju tega poslanstva, ko kliče mladina, ko kliče božič. Sledite podpisu odbora.

To je bilo lepo in zaslужeno priznanje mariborske javnosti za plemenito delo g. Šusteršiča, ki zlasti s svojimi odličnimi harmonikarji Podmladka Rdečega kriza utrujajo slovesne naše prelepne narodne pesmi, narodnih plesov in pevskih narodnih noš.

7. Jesenice

— Poroka. V nedeljo se je v Paračinu poročila gd. Cita Hrastova z Jesenic z g. Borislavom Timoncem, šefom zelenjske stanice Davidovac pri Paračinu. Mlademu simpatičnemu paru naše iskrene čestitke!

— Priznanje sokolskih tekmovalcev in tekmovalk. Na slavnostni seji sokolske uprave dne 1. decembra je društveni starešina br. dr. Maks Obersnel izročil 42 diplomi tekmovalcem in tekmovalk, ki so si jih priborili pri saveznih in župnih telovadnih in smučarskih tekmacih v tem letu. Vrh trnovalcov in tekmovalke so dosegli pri tekmacih 10 prvih v celo vrsto drugih v tretjih mest.

— Prosvetno delo našega Sokola. Sokolsko društvo Jesenice je v tej jeseni priredilo celo vrsto predavanj zelo aktualne vsebine. Predavalci so bratje Špar Jakob, dr. Vrčen, dr. Rape, dr. Branko Premrov, F. Budau, dr. Janko Vovk in dr. Branko Atmajević. Minulo sredo pa je predaval br. Budau, ki je predavanje razdelil pod dva naslova in sicer: »Kako se vozimo po vodah« in »Ne iščemo daleč kar imamo bližue.« Predavalnik nam je s krasnimi sklopčicimi slike predložil promet po rekah, jezerih in morjih in to z navadnimi čolni, ribiščimi ladjami, rečnimi parniki, z vlačili do ogromnih prekoceanskih parnikov. V drugem delu predavanja nam je s številnimi sklopčicimi slikami predložil krasote Hrvatskega Primorja in nas popeljal na Sušak, Trsat, Martinščico in Bakar, in nam opisal zanimive kraje in navade tamošnjega ljudstva. Svoje potovanje po naši državi in drugih državah srednje Evrope je obrazložil prav, podomače s šalivimi dodatki, ki so izvali obilo sneha in odobravana številnih poslušalcev.

— Podpirajmo domačo obrt. Po starini in lepih navadah pošljamo pred božičnimi prazniki in novim letom pozdrave svojim, sorodnikom, prijateljem in znanjem v daljne kraje. Pri tem se poslužujemo razglednic, ki se dobre vseh vrst v prodajnah in tržkah. Zal pa je med razglednicami se preveč tujeja in manjvrečne kici, s katerim podpirajo tujeje, da še z večnim preizrom zra na nas, ker da se v tem pogledu ne moremo osamosvojiti. Ta večji vrednega blage pa nam hvala bogu ni treba več kupovati, ker lahko dobitimo najlepše pokrajiške razglednice, ki

so najlepše dirlice in spomin o praznikih dragin v domovinah in za mejami. S tem, da kupujemo razglednice domačih fotografov in umetnikov podprtih našo dobrobitjo, ob tem dobiti takoj preizkusno dobrobitjo v delu.

Sestanek smuških učiteljev deujejočih na teritoriju Gorenjskega zimskega sportne poduzeve, bo v ponedeljek dne 9. decembra ob 19. v lokalu SK »Skale« na Jesenicah z zelo važnim dnevnim redom.

Po priključitvi okoliških občin

Ljubljana, 6. decembra

S priključitvijo okoliških občin so se prileča na terenu v vseh novih predmetih že zdaj razna dela, ki gevore za napredok. Prav posebno hite je v gorenjskem predmetju. V Dravljah in Zg. Šiški, kjer so uslužbeni mestni elektrarne v zadnjih dneh montirajo na droge ob Vodnikovem cesti svetilke tudi tam, kjer jih dosedaj še ni bilo. Vodnikova cesta je zdaj, ne sicer najslajša cesta, vendarle primerno razsvetljena ob odcepom na Celovški cesti pri stari cerkvi v Šiški do Dravlj. Pred dnevi so pričeli tudi z regulacijo ceste ob odhodu v bivšo dravelsko vas, nasproti znane Kovabeve gostilne. Tam so preložili občinsko cesto za več metrov na desno stran, zaradi česar so morali podpreti bivšo Komajnovem delavnico, staro, vendar še dobro ohranjeno poslopje. O regulaciji ceste je sklepalo še staro občinsko odbor v Zg. Šiški, ki jih je tudi obdržal odkup tega poslopja.

Istočasno so v Dravljah v Zg. Šiški pričeli tudi s popravljanjem občinskih poti na raznih mestih. Nasipajo zlasti stranske poti, ki vežejo Dravlj in Zg. Šiško s Košezami in pa na drugi strani s Celovško cesto, kjer je izpeljana do St. Vida tramvajska proga.

Mestni dohodarstveni urad se je pričel v zadnjem času tudi zanimati za primeren prostor, kjer naj se postavi bodoča mitnica. Najbrž bo ta zgrajena na Celovški cesti v bližini nekdajne Šarčeve hiše pod tovarno Hora, ne dače od znane gostilne pri Slepem Janezu in še druga poleg mostu čez Glinščico pri Podutiku v bližini Vodnikovega posev

Letina in kupčija

Ormož, 4. decembra

Ogromno Ptujsko polje je bilo v veliki meri čez leto zasejan s cebulo, ali lukom, kakov jo nazivajo tod. Kmetje jo vozojo na prodaj v Ptuj, ali Slov. Bistrico ali celo v Konjice. Nujno rabijo nekaj denarja, da lahko kupijo sol, vžigalnice in ostale najnovejše živiljske potrebštine. Davki jim delajo posebne preglavice. Ali so sami krviti da nimajo denarja? Doma pa jih rubijo. Nekateri imajo dovolj načoženega denarja v hraničnici, pa ne pridejo do njega. V zadružnih hraničnicah jim pravijo, da je kredit zamrzel.

Kakšna je bila letina poljskih pridelkov? Ponekod prav dobra, mestoma odlična, etudi je bila nekaj časa huda suša, ki je napravila precej škodo. Pridelovanje cebule da mnogo truda, ker jo mora kmet češče pleti in okopavati na žogem solncu.

Cena je tri Din za kg. Nekaj je imela cebula dosti višje cene. Tedaj si je mafiskater kmet opomogel ter prihrani lep denar, da vloži v Rajfajzovko, odkoder ga sedaj ne more dvigniti. Njegovo gospodarstvo pa propada, če se je v dobi ugodnih živiljskih prilik lahko povečal in zboljšal gospodarsko poslopje ter se v tem namen dolno zadolžil v hraničnici, je zdaj popolnoma izdeljeno, da bi poplačal ta dolg, ker so cene njegovim prizvodom padle na sramotni nivo. Le nekaj je še trdih kmetov v »bukovi deželi«, vendar pa jih tone veliki gospodarski stiski. Naslov ljudstvo je izgubilo vero v dejavnarne zavode. Kdo ima kaj denarja ga drži pri sebi ter ga ima najvaječe spravljeno v nogavicah ali pa pod streho v kakem skrivnem kotičku. Tako shranjevanje seveda ni koristno da ne jemu, ne splošnemu narodnemu pusti. Prisotni so jo s težavo brez vsake nezgode spravili zopet nazaj v hlev.

S pšeniko na streho. V Toplicah pri Zagorju so se na stremem travniku posestnika g. Bojarja pasle krave. Ker je bila živila brez nadzorstva, je ena krava zašla, pri tem ji je pa spodrsnilo in pridržala je na streho gospodarskega poslopja. Ker je bila streha poledenila, krava ni mogla vstati. Prisotni so jo s težavo brez vsake nezgode spravili zopet nazaj v hlev.

Zadnje slovo ponosrečenega željava. V ponедeljek so položili k včernemu počitku ponosrečenega učenca Joška Stupnikarja. Njegovi sošolci so ga na mrtvjaškem odru zasuli v venci in šopki zadnjih jesenskih cvetlic. Na zadnji poti so ga premisli učenci in učitelji toplihčkih osnovne šole, pa tudi

lali kmetje letos izredno veliko. Povoljna je bila letina za oves in ječman.

Klub obilni letini, pa naš kmet ni zadovoljen, ker imajo cene njegovih proizvodov sramotno nizke cene. Kupec je malo in še ti plačajo tako slabno, da se kmet kmaj lahko kupi najnovejše živiljske potrebštine. Večji del kmetovega zasluga gre v posredniške žepne, le del pa dobi kmet, ki je vendar pripomogel in garal vse leto za vrocem solnicu, da drugi sedaj spravljajo njegov dobitek.

Kmetje naj se posvetujejo med seboj, za katere ceno in kako naj prodajo svoje predmete, da se izognede izkoriscenju. Pri tem naj bi jim še naše oblasti vsestransko na roko ter jih podpirale v njih težnjah. Menda bodo te nezdrene razmere že vendar enkrat spomenovale naše kmete, da bodo bolj navdušeni za zadruge, v katerih je za njih edina rešitev lokalni činitelji, zlasti razumništvo lahko mnogo pripomore kmetom z vzgojo v zadružnem duhu.

Iz Kamnika

— Božičnico priredi tudi letos prostovoljna gasilska četa. Obdarovani bodo vse revni, onemogli in brezposelnici. Lani so bili obdarovani 136 družin, ki so bile najbolj potrebne. V ta namen namerava gasilsko društvo v nedeljo nabirati po hišah in ulicah razne darove in prostovoljne prispevke. — Prosimo vse prebivalstvo, da sodeluje pri teki dobrodelni akciji ter tako za božični praznik.

— Zimsko kopališče. Kamnik že dolgo pogreša zimsko kopališče. Pred leti je obrotno društvo sporazilo misel, da bi se v mestnem parku sezidal tako kopališče pa ni bilo denarja. Ko je zdravilniški park z vsemi svojimi zgradbami prešel v last kopališke delniške družbe in ko nam je ista v tako kratkem času sezidal krasno leto kopališče, smo bili preprani, da nam je bilo obdarovan 136 družin, ki so bile najbolj potrebne. V ta namen namerava gasilsko društvo v nedeljo nabirati po hišah in ulicah razne darove in prostovoljne prispevke. — Prosimo vse prebivalstvo, da sodeluje pri teki dobrodelni akciji ter tako za božični praznik.

— Zimsko kopališče. Kamnik že dolgo pogreša zimsko kopališče.

— Sestanek smuških učiteljev deujejočih na teritoriju Gorenjskega zimskega sportne poduzeve, bo v ponedeljek dne 9. decembra ob 19. v lokalu SK »Skale« na Jesenicah z zelo važnim dnevnim redom.

— Sestanek smuških učiteljev deujejočih na teritoriju Gorenjskega zimskega sportne poduzeve, bo v ponedeljek dne 9. decembra ob 19. v lokalu SK »Skale« na Jesenicah z zelo važnim dnevnim redom.

— Sestanek smuških učiteljev deujejočih na teritoriju Gorenjskega zimskega sportne poduzeve, bo v ponedeljek dne 9. decembra ob 19. v lokalu SK »Skale« na Jesenicah z zelo važnim dnevnim redom.

— Sestanek smuških učiteljev deujejočih na teritoriju Gorenjskega zimskega sportne poduzeve, bo v ponedeljek dne 9. decembra ob 19. v lokalu SK »Skale« na Jesenicah z zelo važnim dnevnim redom.

— Sestanek smuških učiteljev deujejočih na teritoriju Gorenjskega zimskega sportne poduzeve, bo v ponedeljek dne 9. decembra ob 19. v lokalu SK »Skale« na Jesenicah z zelo važnim dnevnim redom.

— Sestanek smuških učiteljev deujejočih na teritoriju Gorenjskega zimskega sportne poduzeve, bo v ponedeljek dne 9. decembra ob 19. v lokalu SK »Skale« na Jesenicah z zelo važnim dnevnim redom.

— Sestanek smuških učiteljev deujejočih na teritoriju Gorenjskega zimskega sportne poduzeve, bo v ponedeljek dne 9. decembra ob 19. v lokalu SK »Skale« na Jesenicah z zelo važnim dnevnim redom.

— Sestanek smuških učiteljev deujejočih na teritoriju Gorenjskega zimskega sportne poduzeve, bo v ponedeljek dne 9. decembra ob 19. v lokalu SK »Skale« na Jesenicah z zelo važnim dnevnim redom.

— Sestanek smuških učiteljev deujejočih na teritoriju Gorenjskega zimskega sportne poduzeve, bo v ponedeljek dne 9. decembra ob 19. v lokalu SK »Skale« na Jesenicah z zelo važnim dnevnim redom.

— Sestanek smuških učiteljev deujejočih na teritoriju Gorenjskega zimskega sportne poduzeve, bo v ponedeljek dne 9. decembra ob 19. v lokalu SK »Skale« na Jesenicah z zelo važnim dnevnim redom.

— Sestanek smuških učiteljev deujejočih na teritoriju Gorenjskega zimskega sportne poduzeve, bo v ponedeljek dne 9. decembra ob 19. v lokalu SK »Skale« na Jesenicah z zelo važnim dnevnim

DNEVNE VESTI

Razširjenje pokojninskega zavarovanja na vse državo. V ministru socialne politike in narodnega zdravja pripravljajo vse optrebitno za razširjenje pokojninskega zavarovanja na nameščencev za vso državo. Nedavno je Jugoslovensko novinarsko udruženje pokrenulo potrebno akcijo za zavarovanje vseh svojih članov pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani. Neopredni povod za proučevanje tega vprašanja je bila nedavna anketna Zveza privatnih nameščencev Jugoslavije. Zveza bančnih zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov ter Zveza lekarniških sotrušnikov. V finančnem zakonu je tozadnevo podoblasti in ne podlaže tega je minister socialne politike pozval Pokojninski zavod v Ljubljani naj izdela osnutek o razširjenju pokojninskega zavarovanja na vso državo. Ministrstvo pričakuje v kratkem elaborat Pokojninskega zavoda iz Ljubljane, potem bo pa to vprašanje rešeno. Med nameščenskimi organizacijami vlada po vsej državi veliko zanemanje za razširjenje pokojninskega zavarovanja in ministrstvo dobi da danem dopise, v katerih izražajo nameščenske organizacije željo, da bi se zavarovanje čim prej razširilo.

Uspех, kakršnega že dolgo ni imel noben film v Ljubljani je bila včerajšnja premiera najrazkošnejše in najzabavnejše

Ufne veselije
homorskoga smeha
Ob 16., 19. in 21.15 uri
Rezervirajte vstopnice
v predprodaji!

Kino Sloga
Tel. 27-30

BOGOVI SE ZABAJO

(Amphitron)

Ljubavne pustolovščine zaljubljenega Jupitra, njegova zvijača in blamaža pri zvesti zemljanki!

Zdravniki ne bodo več plačevali pridobine. Zdravniška zbirnica v Ljubljani je prejela danes važen odlok finančnega ministra, po katerem zdravniki niso več podvrženi pridobivni temevi uslužbenemu davku. Ta vest bo gotovo vzardostila vse naše zdravnike.

Smučanje se začenja. Snoči je zacele močno snežiti in čez noč je zapadlo precej novega snega na staro podlago, ki je bila v Ljubljani in bližnjih okolicih mokra, zunaj pa večinoma zamrznjena, tako da je zapadel nov sneg na trdo podlago in da se boimo že lahko smučali, če ne pritisne izrazito južno vreme. Z Mrzilice poročajo, da je zapadol na staro podlago 15 cm novega snega, ki ga je sedaj okrog 30 cm in bo v nedeljo smukal prav dobra, če ne zapiba jug. Na Poževjem je zapadol na trdo staro podlago okrog 15 cm suhega snega, da ga je za smuko dovolj. Na Krvavcu imajo 30 cm novega snega, na Velikiplanini pa 50 cm 10 cm pršča, na Vršču pa 70 cm. Narava se je točaj pripravila, smučarji so pa itak že dolgo pripravljeni, saj že vsi pridno mažejo smuči in komaj čakajo, da si jih zoper pritrđijo na spodne noge.

Z. K. D. film

V ELITNEM KINU MATICI
Danes ob 14.3. ur vesela opereta

ROZE Z JUGA

Smej, veselje, petje, godba.
Vstopnina 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

angorskih kuncev, in navodila g. Kelmarca o negi kanarčkov v zimskem času. Ljubitelje eksotičnih ptic bo zanimala članek v slika o papigic, ki jih goje le redki ptičarji. Srečki ekonom Hladnik Jakob popisuje uredbo ovčjih hlevov na planinah, g. Kristof pa daje navodila za zimsko krmitev kož. Nadaljevanje članka o vzgoji in dresuri športnih psov je gotovo zelo dobrodošlo ljubiteljem te vrste štirinoge živine. Brez popisa o talnih ribicah bi bilo seveda ne bil popoln, čemur sledi še zanimiva zgodba v podlistku. Iz društvenih vesti je razvidno, da živahno delovanje rejcev malih živali po vsej Sloveniji. Počebno pestrata rubrika je: Dobriž, ki vsebuje kratka navodila za rejce in poročila iz vseh krajev sveta. Za načrtnike lista Rejcev malih živali je zoper razpisano lepo stenilo nagrad, med katerimi brižljiva krasen fotoparap. S to številko zaključuje list drugo leto svojega obstoja pod spremnim vodstvom pričnega in neumornega delavca na tem polju, g. Činketa Alfonza, sol. upravitelja v Šenkovem turnu. V tej dobi je list, ki ga vseskozi kras se nešteto izvirnih slik in fotografij, dokazuje, da je v polni meji vrnil svojo načrtno, bodisi s propagando umne rejce malih živali, kakor tudi z ustanavljanjem samostojnih društev rejcev malih živali po vsej dravski banovini.

Zborovanje učiteljev JUU, sresko društvo Dol. Lendava se bo vršilo v soboto, 7. t. m. ob 10. dopoldne v risalnici mestanske Šole. Na dnevnem redu je predavanje tov. Križanca o podrobnih učnih načrtih. Tov. Ravbar bo predaval o zadružnem gospodarstvu naših učiteljskih ustanov. Poleg tega se bodo obravnavale še druge važne učiteljske zadeve. Na zborovanje so vabileni tudi lovarški novinci, ki se misljijo organizirati. Ob pol 10. ima odbor kratko sejo.

Kaj je z visoko šolo za telesno vzgojo? V ministrstvu za telesno vzgojo naroča se je včeraj nadaljevala konferenca strokovnjakov, ki obravnavajo vprašanje otvoritve visoke šole za telesno vzgojo. Ta šola bi se bila moralna otvoriti že 15. novembra, pa glavna kontrola ni pristala na to, ker odlok o otvoritvi šole ni temeljni na zakonu. Posebna komisija ima nalogu urediti to vprašanje. Vse kaže, da bo visoka šola za telesno vzgojo otvorjena kot začasna, dokler ne dobimo posebega zakona, s katerim bo ta šola končno ustavljena.

Kongres trgovcev. Sredi januarja bo v Splitu sej centralnega predstavništva Udrženja trgovcev v naši državi. Na sejo pridejo delegati iz vse države. Sklepalo se bo o kongresu trgovcev, ki bo sklican majca meseca v Zagrebu.

Odprtje planinske postojanke Osvetnjega društva SPD: Dom na Krvavcu je obdan s snežno odojo, na staro podlago je zapadol 30 cm novega snega ter je smuka prav dobra. Na vsej Veliki planini ima v svoji okolici na prostoranih smučiščih 50 cm snega, na katerega je zapadol 10 cm suhega, ter je smuka prav ugodna. Na Vršču leži 70 cm za smuko prav ugodnega snega ter vabi Erjavčeva kočo številne smučarje-planince: ta postojanka je odprta ob nedeljah in praznikih in dan poprij. Nataj je še stalno oskrbovane planinske postojanke ob Bohinjskem jezeru Sv. Janez in Zlatorog, ki tvorijo izhodišče za številne

Iz Ljubljane

I Avgust Jeršek umrl. Danes ob 14.3. poleže na pokopališču pri Sv. Krizu k večnemu počutku zasluhnega moža, upokojenega počasnega poduradnika g. Avgusta Jerška, ki ga je poznalo malo vse mesto. Pokojni je bil denarni pismosnopa in kot tak seveda povsed znan, pa tudi vedno dobrodošel, saj je bil vedrega, simpatičnega značaja. Pokojni Jeršek je bil med ustanovitelji Sokola II in stebri napredne politične organizacije v Šentjanžskem okraju. Zapušča tri sinove in tri hčerke, vse vrele Sokole in Sokolice. Pogreb bo iz Baragove ulice za Bežigradom. Naj bo lažka zemljička, preostala naše iskreno sožalje!

Iz vratilni poskusi so pričeli te dni na prostoru ob Vegovi ulici, kjer bo bodoča univerzitetna knjižnica.

MALI OGLASI

Beseda 0.50 para, davek 3. Din, beseda 1 Din, davek 3 Din, preklici

Za pismene odgovore glede malih oglašev je treba priročiti znamko - Popustov za male oglašev ne priznamo

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3. Din
Najmanjši znesek 8 Din

POSEBNO VELIKO IZBIRO
cenenih Hubertus pláščev in lepo krojenih zimskih suknj dobiti pri Preskerju. Sv. Petra c. 14.

POPOLOMA BREZPLAČNO
dobjite ponatis: »Za človeško življenje« od dr. Löhla, ki vas v obliku romana seznanji s sladkorno bolezni in sifilido. V pol leta bo izšlo v 16 jezikih. Pišite nam še danes! »Družinski tednik«, Ljubljana, Tyrševa 29./N. 3351

KAVARNA STRITAR vsak večer koncert, salonski orkester, pjevačice. 76/L.

Novootvorjena podružnica kr. banske poslovalnice SPLIT

Običajte

VELIKO RAZSTAVO SPLITSKIH PREPROG IN NARODNIH VEZENIN

Ljubljana, Frančiškanska ulica 4

prodaja na 24 mesečnih obrokov

odprtva dnevno od 9.30 do 12.30 in od 14 - 18.30

MORSKE RIBE

Danes v veliki izbiri: orade, barboni, kalamari, skampi, morski pajek, riboni i. t. d. Vina pravovrstna, specijalni viški opolo. Cenjenim gostom se priporoča

M. Čepič

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

Po dolgem času! Težko pričakovana PREMERA VELEFILMA

Pavel Hörliger — Theo Lingen — Adele Sandrock v Johann Straussovi opereti

VALČEK NA NEVI

Sijaj, pesem, godba, smeh, zabava in veselje kot ga še niste videli.

Predstave ob 4., 7 1/4 in 9 1/4 uri.

Predprodaja vstopnic od 11. — pol 13 in od 15. dalje.

PREMIERNI KINO

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9 1/4,

,IGRA STRASTI“

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.

V nedeljo ob pol 11. matineja.

—lj Ribij trg ni bil danes nič slabše začlen zaradi neugodnega vremena za ribolov. Morskih dražjih vrst rib ljudje itak ne kupujejo mnogo, zato jih ne pogrešajo, ko jih je nekoliko manj. Najbolj kupujejo ščuka, ki jih je bilo danes tudi dovolj po 10 do 12 Din/kg. Precej so posegli po sardeljach, ki so bile naprodaj prav tako po nespremenjeni ceni, po 14 Din. Donavška postri ali smuč je bila po 28 Din. Izmed morskih rib so še prodajali lepe osilje in tuni po 32, bilo je pa naprodaj nekoik morskih rakov, ki so po 28 Din. Posebno pozornost je zbulja 7 kg težka ščuka. Ena prodajalka je prodajala razen rib tudi sekano smrino meso, in sicer po 12 do 16 Din/kg. Naprodaj je imela tudi dve lepi divji raci. Žabljih krakov ni bilo mnogo, pa tudi kupeci niti žanje.

—lj Pri mestnem načelstvu je razglašen na vpogled seznam oseb, zavezanih dodatnemu davku k pridobitvi po § 21 zakona o proračunskih dvanajstih za mesec avgust — december 1935 in januar — marec 1936 s predlogom davnine osnovne. Seja se prične 21. decembra ob 9 ur.

—lj Miklavž v automobileh. V Ljubljani smo šepridno miklavževali, to pa ne samo na velikih prireditvah, marveč tudi po majhnih gostilnah in se prav posebno še po stanovanjih. V gostilnah so se zbrale stalne družbe in so posele k mizam družinic iz okolic. Kmalu je pridrepel pred hišo avto in že so vstopili angeli z Miklavžem, za njim pa tudi hudi parkelj. Ponekod je nastal viši v krik, drugi pa je ostalo spet več mimo in se je tako pritočil z razdeljevanjem daril. Miklavževa družba je hitro opravila svoj posel: mudilo se je je dalje v druge lokale, kjer so bili povabljeni. Veliko je bilo družin, ki so povabili Miklavževe skupine na dom. Ker je bilo Miklavževih skupin v mestu in okolici prav lepo število, so srečni prišli na račun tudi avtoklub, ki sicer spriča krize preživljajo težke čase.

KINO UNION

Tel. 22-21

DANES

Film Montblanca

Film za alpiniste

Kralj Montblanca

Sepp Rist, Brigitte Horney.

Režija dr. A. Fanck.

Predprodaja od 11. — 12.30 in od 15. ure dalje

—lj »Skandal pri Bartlettovih« (Vzorni sprogr) zavzano v duhovito Hopwoodovo veseloigro ponove osmič v zadnjem v Sentjakobskem gledališču v soboto 7. in nedeljo 8. t. m. ob 20.15. Pikanata veseloigra je dosegla velik uspeh. Kdo se hote nasmejati, naj poseti predstavo. Ker so vse predstave razprodane, naj kupi cenjeno občinstvo vstopnice že v predprodaji v soboto od 10 do 12. in od 15. do 17. ter eno uro pred predstavo.

—lj D. esperantsko društvo prireduje v soboto 14. ob 20 uru družbeni večer v dvorani hotela Metropole v proslavo 76-letnico rojstnega dne dr. Zamenhofa z bogatim sporedom. Po sporedi prosta zabava! Pridite, da v krogu esperantistov proslavite veliko delo dr. Zamenhofa. Vabljeni vsi!

Kmetica na trgu prioveduje...
Oh, ta nesrečna mitnica! — Vse imajo svoje križe in težave

Ljubljana, 6. decembra.

Mrzo je bilo in prodajalke na trgu je zelo zelo. Nekatere so celo posnjale od mraza. Nemirno so prestopale v čakale kupcev. Kmetice so slabo obute, dočim imajo poklicne branjevke posebno obutev. Nekatere se grejejo s čajem, ki ga imajo v termovkah, ta in ona pa tudi skrivajo »potegne« iz stekleničice. Večina kmetičkih prodajalk je pa revnih. Slabo so občene, pogosto so celo lačne ter zmrzujejo in gladujejo po pol dneva na trgu, da bi prodala živila za skromen izkupiček. Naše gospodinje imajo toliko skrbib same s seboj, da vsega tega ne opazijo. Med meščankami in kmetičnimi vladci že od njega dne petro razmerje. Meščanka se vedno boji, da bi je kdo ne opeharil na trgu. Mnoge gospodinje pa sploh malajo, da so opeharjene, ako ne morejo zbranjati za vsako blago »primernih cene. V resnici meščanom ni postljano z rožicami, a nič ne more reči, da se godi kaj bolje kmetom, zlasti tistim kmeticam, ki prodajajo na trgu.

Ali ste že kaj prodali? sem vprašal kmetico, ki je slabo občena držiteljka od mraza pri jabolkah. — Nič še, nič! Kupite, dobra jabolka imam. Poceni. Po čem? — Te so po 2.50, one pa po 3. Veste mitnica ... Koliko ste plačali na mitnici? — Za vsako canjo jabolko 15 Din. Za 15 do 20 kg jabolk 15 Din? Morda se pa motite?

— Ne, gospod, Zelo težko plačujemo, pa moramo. Saj niti ne veste, kako je hudo. Pogosto si moram izposoditi denar za mitnico. Ce ne plačam takoj, me ne puste in mesto. To pa ni najhujše. Vendar ne more reči, da se godi kaj bolje kmetom, zlasti v tem času. — Prisli je včeraj, da mi je pohrastala. — Pohrastila je še drugje. In prihajalo je še več

Opera „Kraljičin ljubljene“

Vzgledno vprizorjena opera mladega Nemca najnovješč glasbene smeri

Ljubljana, 6. decembra.
Gosp. ravnatelj M. Polič, ki se vedno po možnosti trudi, da nas seznanja z novimi strujami v operni produkciji, nas je to pot posebno presestel. Wagner-Regenjeva opera „Kraljičin ljubljene“ je doživela svojo prvo, krstno predstavo v dresdenski državni opere še le 20. februarja letos. In že 3. decembra smo imeli premiero tudi v Ljubljani! To je rekordna naglota. Samo za štirinajst dni nas je prehitelo graško gledališče, ki je prvo v Avstriji uprizorilo to opero.

Wagner-Regen je danes 31 let star skladatelj. Nemec iz sedmograškega mesta Regen. Njegovo prvo operno delo je zanimiv poiskus »zgodobnega hotenja v glasbeni umetnosti« v hitlerjevski Nemčiji, kjer se zahteva čista nemščost s povratkom k strogu nacionalni rasnosti in oslanjanju na dokazano pristno nemške vire in vzornike. Händl in Mozart sta mu vzora v skromnosti sredstev in ob njima je poizkusil vzbuditi stari stil. Orkester mora stopiti v ozadje da stoji pevec v ospredju in zbori imajo ulogo antikevskata, da glosira dogodek in čustva, zastopa vest, vpliva na glavne osebe in zase moštve. Mali orkester, koloraturna okrasitev arh. tipičnost figur, ponavljanje točk in recitativi v govorjeni prozi so lastnosti Händlovega stila. Prozora harmonika in melodični občutek sicer še ne dejata velike melodične linije, toda preprosti, ponavljajoči se motivi se zlivajo v mirem tok, da dosegajo vzhod stedljivosti v sredstvih fino izražena občutja in tudi dramatičnosti.

Opera ima nekaj močnih, a hkrati za pevce silno teških mest, ki poslušalec niso lehkno zajetna, a tudi več ariozah. Ničesar spakov, ki jih uvajajo ali prekinjajo kratki ritornelli. Avtor se ne izogiblje disonancam v celem pa imas vtišk razdrobljene možnosti eklektičnosti, enoličnosti sekvene ter pogrešač cvečto zvokosti bleska radosti prav do triumfalnega, mogočnega koncertnega zaključka.

Bosedilo je zajeto po V. Hugojevi pesni „Marija Tudor“ in Büchnerjevi pesni, a imaš vtišk, da gledaš za kino skicirano grozansko balado; morat pustovskega prisklednika Fabiana Fabianija, ki je poddaril kraljico in usušnil Anglijo, se kaznuje z usmrtnjivo laškega neznamenja tirana, čeprav ni ženski zase ter skupno, so prav dobro vigrani in pevski zanesljivi, orkester končno pa pripravljen s polno točnostjo in fineso.

Vsi solisti z dirigentom vred so bili optovljeno pozvani pred rampon in nagrajeni s cvetjem. Uprizoritev dela čast naši operi in dokazuje, da stremi po repertoarju in scenariju navzgor in naprej. Dvomim, da postane ta opera prav privlačna, vsekakor je zelo instruktivna in zanimiva.

Fr. G.

„Petkrat sem vzel življenje“

Ali ima zdravnik v izvestnih primerih pravico vzeti človeku življenje?

V angleških in ameriških listih se zgrajajo zdravniki in laki z obele poleti zemeljske obale. Njihovo ogorjenje je vzbudil članek nepodpisanega zdravnika v londonskem »Daily Mailu«. Newyorski »Times« je priobčil najzačilnejši odstavek tistega članka glasec se: »Petkrat sem vzel človeku življenje. Prvič sem ga vzel novorejenčku, ki je bil očvidno težko imbecil. Stisnil sem kazalec in pale ter mu končal življenje. V drugem primeru je šlo za novorojenčka brez lobanje. V tretem primeru sem imel opraviti s stari farmarjem, ki ga je že ved let mučila težka nezdrajavljiva bolezen. Stisnil mi je roko in zamrmljal: »Bog vam poplačaj, doktore. Četrtega moža je mučila ista bolezen. Nesrečne ni mogel ne jesti, ne spati. Trpel je nepopisno. Tudi on je zaspal z namehem na ustih in njegova roka je krepko stiskala mojo. Tudi v petem primeru je šlo za isto bolezen. Niti najmanj nisem okleval, ko je šlo za izpolnitvene bolnikove želje.«

Lion Feuchtwanger:

Zid Süss

Roman

Ko je prišel Karel Aleksander na streho, n. bilo nikogar na nji. Saj je vendar zbežala po stopnicah gori, stopnice so vodile samo na streho. Pa se vendar ni naučila čarovniške umetnosti od starega maga, da bi se bila izpremenila v nočno ptico? Pa vendar ne let, zdaj po zraku, kakor te črne krpe oblikov? Kaj če se mu roga? Vražje bitje! Stal je na strehi razočaran in srdit, močan veter je pihal, da so mu vihrali prepoteni lasje in plašč. Star osel je. Polasti bi se bil moral te židovske deklne spodaj, položiti jo na mizo in zlomiti njen odpor. Čemu je pa vladar, gromska strela! Zdaj je izgubil svojo moč in gospodje v Hirsauu se mu bodo lahko po pravici smejni.

Predvidno se je vrnil po stopnicah nazaj. Noga ga je bolela in bil je strašno utrujen. Počasi je zlezel skozi okno nazaj na vrt. Tedaj je pa zasljal plah, razburjen komornikov glas: Med rožami leži Pomislil je, da se mu je skrila tam in zasmejal se je Šaljivka! In odnajdal se je skozi noč v krajki, ki mu ga je bil počkal Neuffer.

Da, ležala je tam med rožami. Rože so

se v vetru močno majale, toda dekle se ni ganilo. Šaljivka, je zaklical vojvoda, kako si pa prišla iz hiše? Ker ni odgovorila, jo je prikel za roko, ji potisnil glavo nazaj, položil roko na njene grudi in jo umaknil. Spoznal je, da je mrtva. Prvič ni mogel razumeti, kaj se je bilo zgodilo.

Razigrani oblaki so plavali po nebu. Na nebuh se je krivila mlada luna in lila na zemljo bledo mesečino. Sluga je stal ves prestrašen ob strani. Toda vojvoda Württemberški je klečal ob truplu mlaode židovke v nočnem vetrju med rožami v topi zbegano: — ubog, mal človek v vetrju in noči.

Kaj se je prav za prav zgodilo? Ali je bila stopila v praznino? Je bila storila to namenoma? Bil je nekako zvezan s tem truplom, bil je kriv nene smrti.

Eh, malo se je bil pošali. Kdo bi mogel sluttii, da je to dekle tako sramežljivo? Druga dekleta enake starosti so se vedla čisto drugače in kakšna dekleta so bila to! Hčerke najuglednejših švabskih plemečev. Tej židovki se pa res ni bilo treba tako sramovati in braniti. Sai se večkrat zgoditi, da skoči otrok zaradi ene same ostre besede v vodo ali pa si kako drugače seže po življenju. Toda to so zvezani otroci, ki ne spadajo v življenje. Negra ne zadegne nobenih krivda, čenrav je morda povzročil njen smrt.

Nazvite temu se pa ni mogel iznenabiti

reli, ki je dobil pred leti Nobovo nagrado in ki je odkril metodo, kako gojiti umetno preživelno tkivo. On pravi, da bi sentimentalni predsednik ne smel ovirati človeštva, da se mirno in brez bolečin odkriža neo-zdravljivih zločincev in blaznežev. Nasproti je pa izjavil chikaski kancerolog dr. Max Cutler, da moralno nimamo nikoli pravice jemati človeku življenje. Njemu pritrjuje vodilni washingtonski psihijater dr. William Alanson White, ki pravi, da je to v najboljšem primeru nevarno hinavsko. Tudi iz Francije se čujejo podobni glasovi. Dr. Henry Coutard, administrativni ravnatelj pariškega Courievega zavoda pravi, da imajo pobabilni in često tudi slaboumnii v zgodovini Slovencev opetovane zastlige za velika umetniška dela. Zakaj bi takim ljudem jemati življenje?

Spošno so Anglezi zelo razburjeni, ker se je pripelj spomladi precedenčni primer, nad katerim se javnost zgraža. Takrat je bila namreč pred sodiščem oproščena mati, ki je zastrupila in zadušila svojega imbecilnega otroka. Pa tudi nasprotina naziranja se združujejo in pokret, nazvan »pravica umreti«, ki ga vodita Earl Listwell – in bivši generalni guverner Avstralije lord Denman močno narašča. Njegov zagovornik lord Moynihan pa tudi ni zaodvoljen s člankom »Daily Maila«, označil ga je za ceneno reklamo in obljubil, da se bo njegova skupina v kratkem oglašila s osnutkom zakona v parlamentu in da napravi tako konec vsem senzacijam.

Clark Gable je nervozen

V Hollywoodu je dobro znana nervozna filmska igralka ki delajo režiserje težke preglavice. Pa ne samo igralke imajo zrahljane žive, temveč tudi igralci so podvrženi tej bolezni in pogosto se pripeljajo ter se z veliko arijo odkovali da je izval aplavz. Zgodovinsko krvoljčnega državnika ministra Simona Renaud pojava je vgori g. Bettot z lepo nobleso in vzgledno razumljivostjo teksta. Starca Ezraja iz Neaplja, ki mu je Fabiani ugnobil ženo in hčer ter zdaj zabode še njenega, je prav učinkovito kreiral g. Zupan. Tako so vse solistovske kreacije v skupnosti izdelane in podajane.

A tudi zbori, moški in ženski zase ter skupno, so prav dobro vigrani in pevski zanesljivi, orkester končno pa pripravljen s polno točnostjo in fineso.

Vsi solisti z dirigentom vred so bili optovljeno pozvani pred rampon in nagrajeni s cvetjem. Uprizoritev dela čast naši operi in dokazuje, da stremi po repertoarju in scenariju navzgor in naprej. Dvomim, da postane ta opera prav privlačna, vsekakor je zelo instruktivna in zanimiva.

Fr. G.

Hrana in materino mleko

Res čudno je, kako je ukoreninjeno naziranje, da vpliva hrana na sestavo materinega mleka. Mnogi poskusi na živalih in na ljudeh so pa pokazali, da je le zelo malo snovi, ki res vplivajo na materino mleko. Poskusi so pokazali, da lahko je doječa mati kar hoče in kar ji diši, datalo in sadje. Tudi razburjenost in tožba duševna doživetja ne vplivajo na množino in redilnost mleka. Če pa pri ženah, ki so posebno občutljive, mleko naenkrat usahne, imo to svoj vzrok v skrenjenju dogovarjajočih misij.

Snovi, ki prehajajo iz zdravil v mleko, toda samo v neznani količini, so bronjod živo srebro, aspirin, arzen, salvarsan in morda še morfin, alkohol in salinčina odvajalna sredstva pri živalih pa po poskusih oprij, morfij, atropin, železo, vizum, svinec, cink in anima. V malih dozah te snovi ne vplivajo pri dojenju na dojenčka, le izjemoma so zdravni opozvali pri preveč občutljivih boleznske znake po bromu in juteru. Kloroformova narkoza ne vpliva na dojenčke.

Iz Celja

— **Zadnja pot g. Jurka.** Pretekli teden so pripeljali v Vojnik pri Celju zemske ostanki pokojnega Jurka iz Primorja. Kakor znano, je bil pokojni neozdravljivo bolan ter si je bržas v duševni razdobjenosti končal življenje. Pokojni je bil brat šolskega upravitelja Jurka iz Hrastnika. Pokopali so ga na domačem pokopališču. Naj mu bo zemljička rabiha, preostalim naše iskreno sožalje.

— **Cesta Ceija — apnenik —** Svetje je bila dojeti v zelo slabem stanju. Mestni tehnični oddelki je prej sedaj naročilo, naj odstrelj v redu vzdržuje to cesto. Številni ukrepi bi bili potrebeni tudi za ostale ceste v bivši okoliški občini, ki zaradi redukcije zadevnih protačunskev postavki niso mogli skrbeti za ceste, kakor bi bilo treba.

— **Dobava zimskih oblek in čevljev za mestne uslužbine** bo razpisala mestna občina. Dela bodo odprana na najudobnejšem ponudniku.

— **Zanimivo predavanje** bo priredil krajevni odbor Jadranske straže v Celju dreti ob osamljih v risalnici deske mestčanske Šole. Predaval bo sotrudnik Foto režije g. Milan Fizi iz Zagreba o tem: »Od Sušaka do Cetinjat in predvajal nad 100 lepo sklopčenih slik. Predavanje je proglašeno in namenjeno predvsem našim fotoamaterjem.

Iz Maribora

— **Zupnika, kuharico in cerkev okraida.** Pri župniku Mihaelu Barbjanu v Guštanju je 18-letni Ivan Fink že dalje časa služi za službo. Dobro je poznal razmere v župnišču in dobro je vedel, kje imata župnik in kuharica svoje pribreme. Ker je Fink rad razispino živel in bil radičen zlasti proti dekletom, ga je prenamilo in izrabil je priliko ter ukral župniku preko 7.000 dinarjev, kuharico pa tudi več tisočakov. Da bi pa zabrisal sled za seboj, je fingiral vлом. Pustil je okno v kuhinjo napol odprt in napisal na listek: »Hvala za vse, kar sem odnešel. Tudi Ivanov 17-letni Jože Fink je znan dolgorstreč. Istočasno ko je brat kraljev v župnišču, je Jože vlomlj v cerkev nabiralnik pri Sv. Antonu v Guštanju ter tri nabiralne popolnoma izpraznil. Te dni so orgoniki oba tatinska skupnosti artileri. Oba sta tatvine po dalsem oklevanju priznala.

— **Usodni strel.** V Jugovi gostilni v Ze Razborju pri Slovenjgradcu je 30-letni posetenec Simon Krivec hotel izpraznil svojo veliko pistolo, da bi jo nato brezkrivo vtaknil v žep. Zato je oddal strelstrele spoz okno v zrak. Mislec, da je samokres prazen, je Krivec naperil orožje proti 28-letni ženi Amaliji Potočnikovi in sprožil. Počil je in krogla je zadejena v levo, padzduhu in je na drugi strani izstopila. Sreča je, da ji krogla ni prešla skozi pravico. Uvedena je preiskava.

— **Velik uspeh Zagrebškega kvarteta.** Preteklo sredo zvečer je glasbo ljubezen Maribor doživel izredni užitek. V Narodnem gledališču je koncertiral odični »Zagrebški kvartet«, ki je tudi pri nas potrdil svoj sloves. Mariborski glasbeniki so soglasno mnenje, da »Zagrebški kvartet« prav nič ne zaostaja za praskim, ki smo ga lani slišali, da ga pa v nekaterih stvarah, zlasti v izražljivosti povedovanju celo prekaša. Poslušalci so bili nadvse navdušeni nad izvajanjem odličnih Ex. ex. ex.

videl! Ko je zapovedal naskok in so padali mrtvi okrog nega kakor muhe, se bil koncem koncev tudi on vzrok njihove smrti. Nesmisel in blaznost je razmišljati še o tem. Zakaj bi misli na mrtvo židovko bol, kakor na tisoče pogumnih krščanskih častnikov in vojakov, ki so umrli: okrog njega zanj. Zato je vojvoda. Kamor kol stopi, tam cvete življenje ali kosi smrt. Bog je pa tako ureidel svet.

Zdaj pojde torej, spat. A deklet? Marajojo pusti tako ležati? Njih seveda ne more več škodovati veter in dež. Če on zdaj odide, bo zadeva opravljena urejena, končana. Služinčad najde zjutra dekleta in obvesti Šüssa. Le-ta si bo bel glavo, kako in zakaj je prav za prav umrla. Verjetno je pa, da vzroka na boisko pazil. Pazil se bo. Dekle pokople na tihem in držal bo jezik za zobni. Tako bodo storili tudi tisti, ki so z njim. Weissensee in drugi. Tako bo zadeva končno urejena, opravljena dokonana in končna. Ex. ex. ex.

Odide torej — ne, ne odide. Marajojo pusti? Ho, ho, to bi bilo kakor da se boji žida. Prebudi služinčad, pošlje po Šüssa na konju, počaka tu nam in mu poroči: Lepe reči uganač cisan cridi! Tvojo hčerkico sem našel tu pred hišo mrtvo. Če bi je bil skril, ti žid, ti premetenec navrhani. Če bi jo bil vzel v Stuttgart, bi se to ne bilo zgodilo.

Za žida bo to gotovo bud udarec in velika bridkost. Ta prokleti, skrivnostni falot. Najprej ga je osmešil in mu nakopal toliko sitnosti s svojim eselinškim ždom. Naenkrat se pa izkaže, da ima tega čudnega otroka, ki umre baš v trenutku, ko hoče on — vojvoda, iztegniti roko po njem. In tega bi ne bilo konč nit, če bi kar na lepem odpotoval, če bi se vrnil v Stuttgart in ne omenil tega in komur niti z besedico. Čutil je, da obrazta tega otroka ne bo mogel tako lahko pozabiti, kakor je pozabil na mrtve, spačene, razmesarjene obrazne vojakov. Priklical si je v spomin židov obraz, zelo bel obraz z redčimi ustnicami in živahnimi očmi.

Bi je medlo bel, kakor obraz njegovega otroka. Kako se je znal ta dečko priljati mu takoj v začetku, kako se je vtipotil v njegovo naklonjenost s svoimi prokletimi suženjskimi, orientalskimi, pas jimi očmi. Res je seveda. Šüss takrat ni mogel gojiti nade na velik dobiček.

Neznenati princ, ki mu parlament ni hotel odobriti niti pest grošev. — Iz tega ni mogel izbiti velikega kapitala in obresti. In čeprav se je stvar potem obrnila in si je dal Šüss oderško plačati svoje zaupanje, se mu ta kupčija vendar le ni izplačala. Če mu je bilo toliko ležeče na tuiem židu Jecheschelu, kako draga mu mora biti šele dete, ki je tako nežno skrbel zanj. In to dete leži zdaj tu na tleh kot kup hrane za črve, leži na nočnem vetrju in je mrtvo.

Iz Ptuja

— **Odbor za splošne in strokovne naobrazbo** trž. in obr. načrtačja priredil predhodne javno predavanje v soboto 7. t. m